

ATLAS FLAG

CO TO JEST FLAGA?

Flaga jest to tkanina o określonych kształcie i barwie. Wygląd i proporcje flagi są najczęściej ustalone przez prawo obowiązujące w danym państwie. Flaga państwowa to symbol danego państwa, świadczący o jego suwerenności. Zazwyczaj ma kształt prostokąta i ma pionowe lub poziome pasy w różnych kolorach. Czasem spotyka się flagi w kształcie kwadratu:

 (np. **flaga Szwajcarii**)

lub o nieregularnym kształcie:

 (np. **flaga Nepalu**).

Elementy graficzne często występujące na flagach to krzyż, półksiężyc, koło, gwiazda lub godło narodowe.

Barwy flagi Polski – biała i czerwona – odwzorowują kolory godła państwa. Kolor biały oznacza czystość, a kolor czerwony jest symbolem odwagi i waleczności.

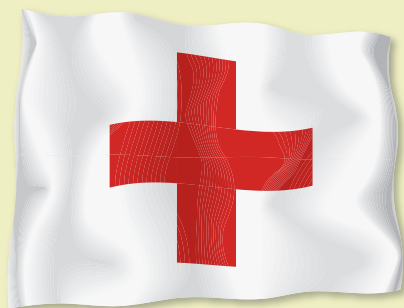

Flagę niemal identyczną z polską mają takie regiony, jak Kantabria, Turyngia i Tyrol. Odwrotną zaś (czerwień na górze, biel na dole) mają **Indonezja** i **Monako**. Flagi te różni jedynie format.

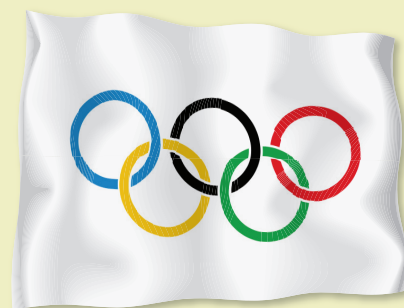
Flagi wywieszają się na urządach państwowych oraz w czasie ważnych świąt i uroczystości. W niektórych krajach obchodzi się **święto flagi** (w Polsce 2 maja).

Swoje flagi posiadają nie tylko państwa, lecz także organizacje, np. **Organizacja Narodów Zjednoczonych** (ONZ), której flaga przedstawia wszystkie kontynenty – symbol globalnego charakteru organizacji – oraz wieniec z gałązek oliwnych – symbol pokoju.

Flaga Międzynarodowego Ruchu **Czerwonego Krzyża** stanowi odwrotność flagi Szwajcarii będącej siedzibą organizacji.

Igrzyska olimpijskie również mają swoją flagę. Przedstawia ona pięć różnokolorowych, złączonych pierścieni. Symbolizują one przyjaźń mieszkańców i sportowców pięciu kontynentów. Symbolika kolorów: niebieski – Europa, żółty – Azja, czarny – Afryka, zielony – Australia, czerwony – Ameryka.

CIEKAWOSTKI

 Za najstarszą flagę w Europie uważa się **flagę Danii** – według legendy spadła ona z nieba w 1219 roku. Jednak pierwsze informacje o niej pochodzą z roku 1481.

 Największą flagę zrobili Izraelczycy w 2007 roku. Flaga pokryła teren 18 847 m² i ważyła 5 ton.

 Najmniejszą flagę stworzyli naukowcy Uniwersytetu Teksasńskiego w Dallas – była to flaga amerykańska, tak mała, że nie było jej widać gołym okiem.

EUROPA

Powierzchnia:

10,5 mln km²

Ludność:

731 mln, gęstość zaludnienia 70 os/km²

Największe miasta:

Moskwa, Stambuł, Londyn, Berlin, Madryt

Polska

* gwiazdką oznaczone są państwa znajdujące się na terenie dwóch kontynentów: Europy i Azji

Państwa:

Albania

Andora

Austria

Belgia

Białoruś

Bośnia
i Hercegowina

Bułgaria

Chorwacja

Czarnogóra

Czechy

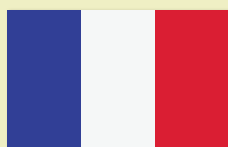
Dania

Estonia

Finlandia

Francja

Grecja

Hiszpania

Holandia

Irlandia

Islandia

Kazachstan *

Liechtenstein

Litwa

Luksemburg

Łotwa

Macedonia

Malta

Mołdawia

Monako

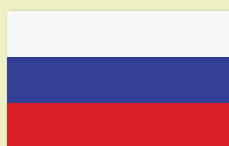
Niemcy

Norwegia

Portugalia

Rosja *

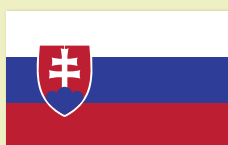
Rumunia

San Marino

Serbia

Słowacja

Słowenia

Szwajcaria

Szwecja

Turcja *

Ukraina

Watykan

Węgry

Wielka Brytania

Włochy

UNIA EUROPEJSKA

Unia Europejska powstała po to, by zjednoczyć kraje Europy i położyć kres wojnom. Za datę powstania Unii Europejskiej uważa się 9 maja 1950 roku. Wtedy to francuski minister Robert Schuman zaproponował połączenie zasobów węgla oraz stali należących do Francji i Niemiec. Miała to być organizacja zrzeszająca również inne kraje. Rok później sześć krajów – Belgia, Francja, Luksemburg, Holandia, Niemcy i Włochy – stworzyło **Europejską Wspólnotę Węgla i Stali**.

1 stycznia 1973 Unia powiększyła się o trzech członków: Danię, Irlandię i Wielką Brytanię, zaś w 1981 roku Grecja stała się dziesiątym krajem członkowskim. Pięć lat później do Unii dołączyły Hiszpania i Portugalia.

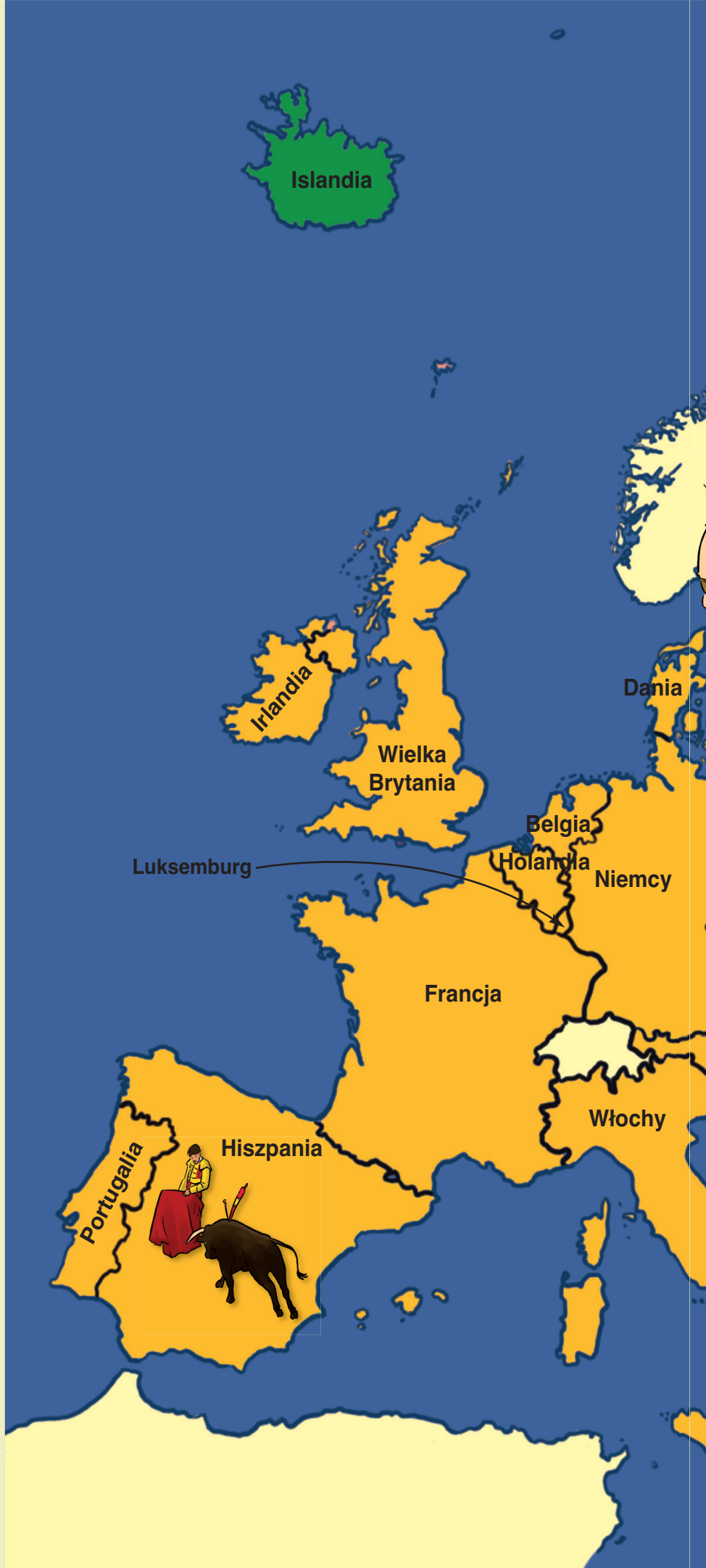
W 1993 roku wszedł w życie **Traktat z Maastricht**, który podpisało 15 państw europejskich. Od tego momentu oficjalnie liczy się istnienie pełnoprawnej Unii Europejskiej.

Ważnym wydarzeniem był **Układ z Schengen**, który znosił granice w państwach członkowskich. Od tej pory obywatele państw, które zaakceptowały Układ, mogli podróżować po nich bez okazywania paszportu.

Polska dołączyła do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku.

21 grudnia 2007 roku Polska przystąpiła do Układu z Schengen, co oznaczało, że zniesiona została kontrola paszportowa.

Unia Europejska ma swoją własną walutę – euro.

Flaga Unii Europejskiej przedstawia krąg dwunastu złotych gwiazd na niebieskim tle. Liczba 12 nie jest związana z liczbą państw członkowskich. Ważna jest symboliczna wymowa dwunastki, odzwierciedlającej doskonałość, pełnię i jedność.

Hymnem Unii Europejskiej jest melodia z Dziewiątej Symfonii skomponowanej przez Ludwika van Beethovena, znana jako **Oda do radości**. Hymn Unii Europejskiej nie posiada słów.

Siedzibą najważniejszych instytucji Unii Europejskiej jest Bruksela

w Belgii. Tam znajdują się **Komisja Europejska** oraz **Rada Unii Europejskiej**.

Motto Unii Europejskiej brzmi: „**Zjednoczona w różnorodności**”.

Obecnie do Unii Europejskiej należy **28 krajów**:
Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy,

Kandydują zaś:

Albania, Serbia, Macedonia, Czarnogóra, Islandia i Turcja.

AZJA

Powierzchnia:

44,4 mln km²

Ludność:

4 044,7 mln, gęstość zaludnienia 91 os/km²

Największe miasta:

Karaczi, Delhi, Bombaj, Seul, Sztambuł, Szanghaj, Kanton, Wuhan, Dżakarta, Tokio

Państwa:

Afganistan

Arabia Saudyjska

Armenia

Azerbejdżan

Bahrajn

Bangladesz

Bhutan

Birma

Brunei

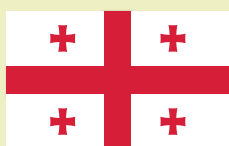
Chiny

Cypr

Filipiny

Gruzja

Indie

Indonezja

Irak

Iran

Izrael

Japonia

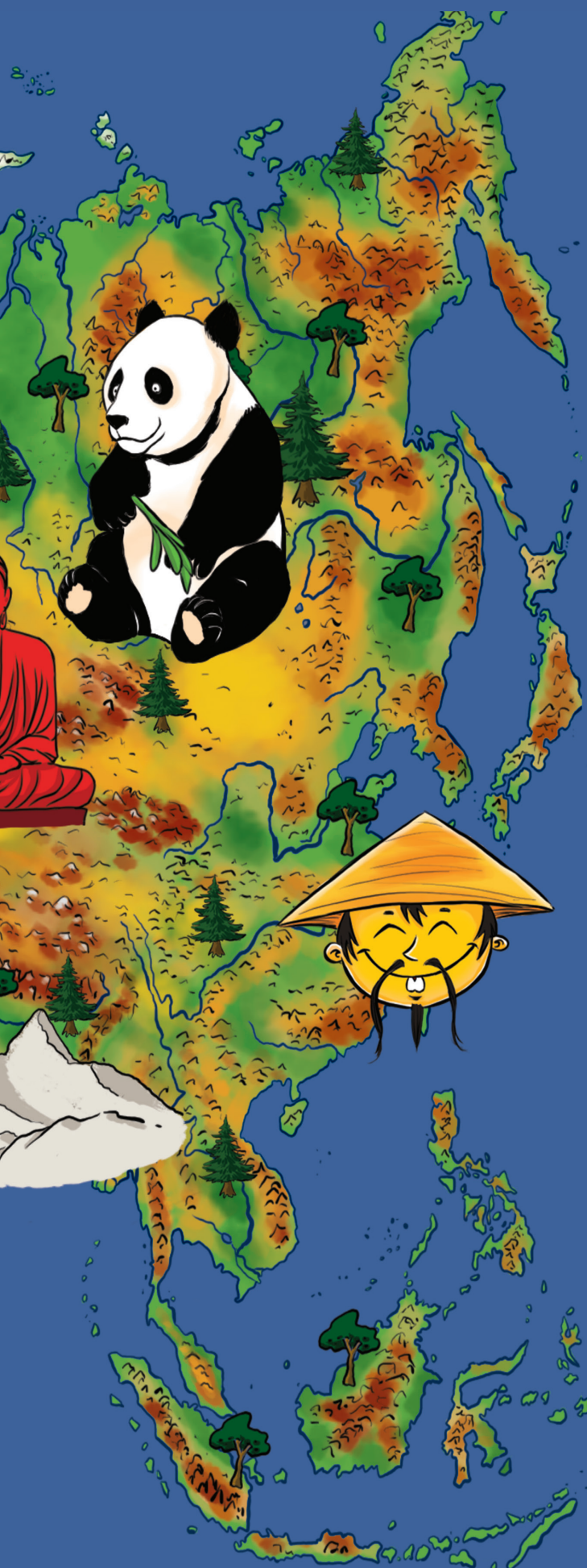
Jemen

Jordania

* gwiazdką oznaczone są państwa znajdujące się na terenie dwóch kontynentów: Europy i Azji

Kambodża

Katar

Kazachstan *

Kirgistan

Korea Południowa

Korea Północna

Kuwejt

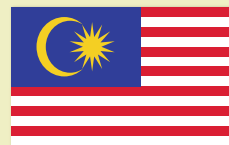
Laos

Liban

Malediwy

Malezja

Mongolia

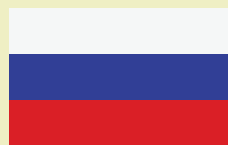
Nepal

Oman

Pakistan

Rosja *

Singapur

Sri Lanka

Syria

Tadżykistan

Tajlandia

Timor Wschodni

Turcja *

Turkmenistan

Uzbekistan

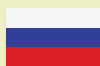

Wietnam

Zjednoczone Emiraty Arabskie

CIEKAWOSTKI

Według legendy flaga **Rosji** wzorowana była na fladze Holandii. Oficjalnie kolor biały oznacza czystość i niewinność, granatowy jest kolorem wierności i stałości, zaś czerwony jest symbolem energii, siły i krwi przelanej za ojczyznę.

Flaga **Chin** jest koloru czerwonego, co wiąże ten kraj z komunizmem. Żółty kolor gwiazd odwołuje się do żółtego koloru rasy narodu chińskiego. Duża gwiazda odzwierciedla kierownictwo Komunistycznej Partii Chin, zaś mniejsze – cztery klasy robotnicze Chin (robotnicy, chłopci, drobne mieszczaństwo, patriotyczni kapitaliści). Chińska flaga jest wciągana codziennie na maszt na placu Tiananmen o wschodzie słońca, a zdejmowana o zachodzie.

Flaga **Japonii** przedstawia czerwone koło na białym tle, co symbolizuje wschodzące słońce. Wiąże się to z popularnym określeniem Japonii jako Kraju Wschodzącego Słońca.

Flaga **Cypru** przedstawia figurę odzwierciedlającą kształt Cypru. Wizerunek ten jest w kolorze złotym, ponieważ słowo „Cypr” ma pochodzenie łacińskie – *cuprum* – oznacza miedź. Na fladze również umieszczono gałązki oliwne – symbol pokoju między dwiema społecznościami zamieszkującymi Cypr – Grekami i Turkami.

Flaga **Indii** ma swoją własną nazwę – Tiranga. W jej centrum umiejscowione jest buddyjskie koło prawości i sprawiedliwości.

Flaga **Izraela** jest odwzorowaniem sztandaru Światowej Organizacji Syjonistycznej. Niebiesko-biała flaga była rozwiniętym tałosem – szatą modlitewną w kształcie prostokąta. Związek ten może świadczyć o wieku flagi Izraela – możliwe, że jest ona najstarszą flagą na świecie.

Mieszkańcy **Tajlandii** są bardzo przywiązani do swojej flagi i codziennie o godzinie 8.00 ich flaga jest w każdym mieście i każdej wiosce wciągana na maszt, zaś o godzinie 18.00 jest zdejmowana. Towarzyszy temu odegranie hymnu narodowego.

Flaga **Nepalu** to jedyna flaga na świecie, która nie jest czworokątem.

Bhutan nazywany jest Krainą Smoka, toteż właśnie wizerunek smoka znajduje się na fladze tego kraju. Jego biały kolor symbolizuje czystość i lojalność.

Arabski napis zamieszczony na fladze **Arabii Saudyjskiej** głosi: „Nie ma Boga prócz Allaha, a Mahomet jest jego prorokiem”. Jest to wyznanie wiary.

Napis umieszczony na fladze **Iraku** głosi: „Bóg jest wielki”.

Na fladze **Kambodży** umieszczony został wizerunek świątyni Angkor Wat – największej i najbardziej znanej świątyni, którą budowano przez 37 lat.

Ponieważ w dawnych czasach **Liban** słynął z drzew cedrowych, na jego fladze został umieszczony właśnie cedr.

AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA

Powierzchnia:

24,2 mln km²

Ludność:

528,2 mln, gęstość zaludnienia 22 os/km²

Największe miasta:

Meksyk, Nowy Jork, Los Angeles, Chicago, Toronto

CIEKAWOSTKI

 Flaga **Meksyku** przedstawia wizerunek orła pożerającego grzechotnika, który symbolizuje Tenochtitlan – dawną stolicę Azteków.

 Liść klonu umieszczony na fladze **Kanady** ma 11 wierzchołków.

 Flaga **Stanów Zjednoczonych** przedstawia 50 białych pięciopięciopromiennych gwiazd, które symbolizują 50 stanów amerykańskich, oraz 13 poziomych pasów, które odwołują się do 13 pierwotnych kolonii. Przed 1776 rokiem Stany Zjednoczone tworzyły 13 kolonii znajdujących się pod panowaniem Wielkiej Brytanii, toteż flagą Stanów była flaga brytyjska. Od 1777 roku Stany Zjednoczone mają własną flagę.

 Flaga **Kuby** była inspirowana flagą Stanów Zjednoczonych. Czerwony trójkąt symbolizuje wolność i równość, zaś pojedyncza gwiazda miała oświetlać drogę do wolności.

 Na fladze **Nikaragui** umieszczony został trójkąt symbolizujący równość.

 W środku flagi **Belize** widnieje herb państwa. Znajduje się na nim pięćdziesiąt liści symbolizujących rok 1950. Wtedy do władzy doszła partia, która rozpoczęła starania o niepodległość kolonii.

 Na fladze **Gwatemali** umieszczono emblemat, którego główny element stanowi czczony przez Azteków ptak. Ponieważ nie może on żyć w niewoli, jest symbolem wolności. W emblemacie zawarto również datę odzyskania przez Gwatemalę niepodległości – 15 września 1821.

Państwa:

Antigua i Barbuda

Bahamy

Barbados

Belize

Dominika

Dominikana

Grenada

Grenlandia

Gwatemala

Haiti

Honduras

Jamajka

Kanada

Kostaryka

Kuba

Meksyk

Nikaragua

Panama

Saint Kitts i Nevis

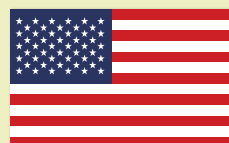
Saint Lucia

Saint Vincent i Grenadyny

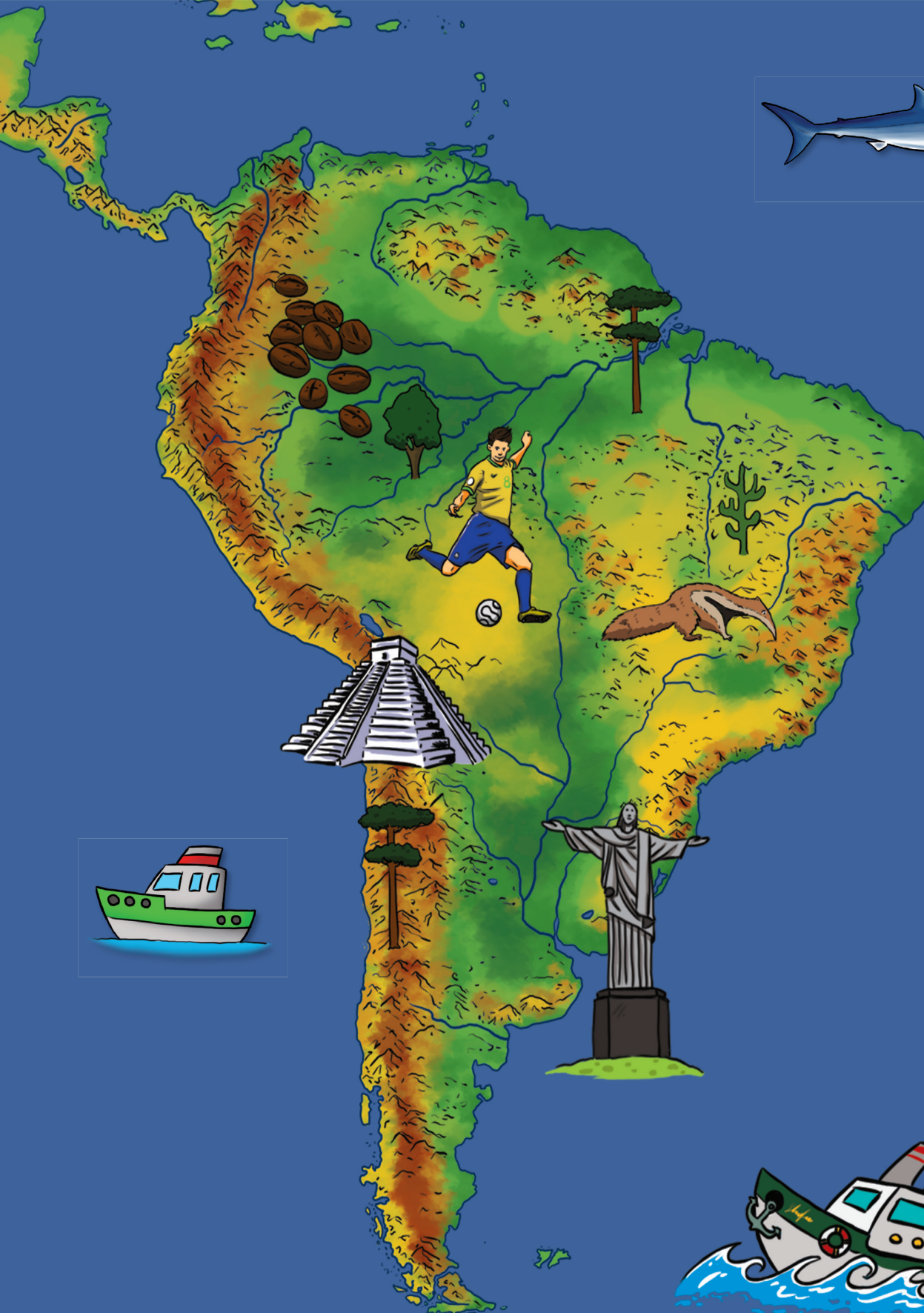
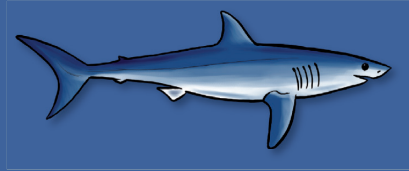
Salwador

Stany Zjednoczone

Trynidad i Tobago

AMERYKA POŁUDNIOWA

Powierzchnia:

17,8 mln km²

Ludność:

372 mln, gęstość zaludnienia 21 os/km²

Największe miasta:

São Paulo, Bogota, Lima, Rio de Janeiro, Santiago, Buenos Aires

CIEKAWOSTKI

Flaga **Brazylia** przedstawia niebieską kulę z gwiazdami, którą przecina biały pas z napisem w języku portugalskim *Ordem e Progresso*, co znaczy „Ład i postęp”. Na niebieskiej kuli odwzorowano układ gwiazd widziany z Rio de Janeiro 15 listopada 1889 roku – kiedy Brazylię okrzyknięto republiką.

Barwy flagi **Peru** mają swoje źródło w legendzie, według której generał José de San Martín, po przybyciu do Peru w 1820 roku, zobaczył ogromne stado flamingów. Uznał to za znak opatrności i od tej pory kolory biały i czerwony na trwałe wpisały się w wygląd flagi tego kraju.

Symbolika barw flagi **Boliwii** jest niezwykle bogata: kolor czerwony symbolizuje armię wyzwolenczą i zwierzęta, kolor żółty odwołuje się do bogactw naturalnych, zaś barwa zielona symbolizuje płodność.

Łuk złożony z białych gwiazd na fładze **Wenezueli** odwołuje się do siedmiu pierwszych prowincji wenezuelskich, które podpisały Akt Niepodległości. Ósmą gwiazdę dodano 7 marca 2006 roku i poświęcono ją ósmej prowincji – Guayana.

Flaga **Urugwaju** wzorowana jest na flagach amerykańskiej i argentyńskiej. Dziewięć poziomych pasów symbolizuje dziewięć pierwszych departamentów, zaś Słońce Majowe, nawiązujące do wizerunku inkaskiego bóstwa solarnego, oznacza wolność. Słońce Majowe jest symbolem narodowym Urugwaju i Argentyny.

Układ kolorów na fładze **Gujany** nawiązuje do kształtów strzały, co symbolizuje postęp.

Flaga **chilijska** przedstawia trzy kolory: czerwony, symbolizujący krew patriotów walczących o niepodległość, niebieski, błękit nieba, oraz biały symbolizujący śnieg na szczytach Andów.

awers

Flaga **Paragwaju** jest unikatem wśród flag narodowych. Posiada różne emblematy na rewersie i awersie. Emblemat na awersie to godło paragwajskie: pięcioramienna gwiazda otoczona zielonym wieńcem i czerwoną obręczą, na której widnieją słowa *Republica del Paraguay* (Republika Paragwaju).

rewers

Emblemat na rewersie to pieczęć Ministerstwa Finansów (żółty lew poniżej czerwonej wstęgi, na której widnieją słowa *Paz y Justicia*, czyli (Pokój i Sprawiedliwość).

Państwa:

Argentyna

Boliwia

Brazylia

Chile

Ekwador

Gujana

Gujana Francuska

Kolumbia

Paragwaj

Peru

Surinam

Urugwaj

Wenezuela

AFRYKA

Powierzchnia:

30,3 mln km²

Ludność:

968 mln,

gęstość zaludnienia 32 os/km²

Największe miasta:

Lagos, Kinszasa, Kair, Aleksandria

CIEKAWOSTKI

Obecna flaga **Republiki Południowej Afryki** jest bardzo kolorowa. Została ustalona w 1994 roku. Uważa się, że kolor biały oznacza tutaj ludność europejską, czarny – Murzynów, a żółty – minerały, w które RPA jest bogata.

Flaga **Etiopii** ma ponad 1000-letnią tradycję, jednak obecny jej wygląd został uchwalony w 1996 roku. Od tej pory flaga zyskała złotą gwiazdę pięcioramienną, która symbolizuje równość wszystkich grup etnicznych zamieszkujących kraj, płci i wyznań. Promienie, które odchodzą od gwiazdy, symbolizują świetlaną przyszłość Etiopii, zaś błękitne tło oznacza pokój i demokrację.

Ciemnoczerwona flaga **Maroka** ma na środku zieloną pięcioramienną gwiazdę. Zieleń jest symbolem islamu, zaś pięć ramion gwiazdy odwołuje się do pięciu podstawowych zasad islamu.

Wizerunek ptaka na fladze **Zimbabwe** jest odwołaniem do wyglądu statuetki znalezionej w Wielkim Zimbabwe, dawnej budowli sięgającej czasów przed europejskich.

Na środku flagi **Kenii** znajduje się tarcza masajskich wojowników.

Flaga **Czadu** jest kolorystycznie identyczna z flagą Rumunii, państwa te nie mają jednak ze sobą nic wspólnego.

Flaga **Lesotho** przedstawia trzy poziome pasy: błękitny, biały i zielony. Na białym pasie znajduje się tradycyjny kapelusz ludu Basotho w kolorze czarnym.

Na fładze **Seszelei** przedstawione zostały charakterystyczne ukośne kolorowe pasy. Mają one symbolizować młody naród, dynamicznie kroczący ku przyszłości.

W centralnej części flagi **Ugandy** znajduje się sylwetka ptaka – jest to koronnik szary, symbol Ugandy. Ptak ten jest w Ugandzie powszechnie szanowany ze względu na dostojny i szlachetny wygląd. Dawniej jego wizerunek był umieszczany na odznakach, które nosili ugandyjscy żołnierze.

Umieszczony na fładze **Zambii** wizerunek orła symbolizuje wolność. Czarny pas oznacza Murzynów, a pomarańczowy – zambijskie złoża miedzi.

W centralnej części flagi **Gwinei Równikowej** umieszczony jest herb państwa.

W połowie 2011 roku powstało nowe państwo – **Sudan Południowy**. Wcześniej był on autonomiczną republiką Sudanu. Jego mieszkańcy opowiedzieli się w powszechnym referendum za niepodległością tego terenu.

Państwa:

Algieria

Angola

Benin

Botswana

Burkina Faso

Burundi

Czad

Demokratyczna
Republika Konga

Dżibuti

Egipt

Erytrea

Etiopia

Gabon

Gambia

Ghana

Gwinea

Gwinea Bissau

Gwinea
Równikowa

Kamerun

Kenia

Komory

Kongo

Lesotho

Liberia

Libia

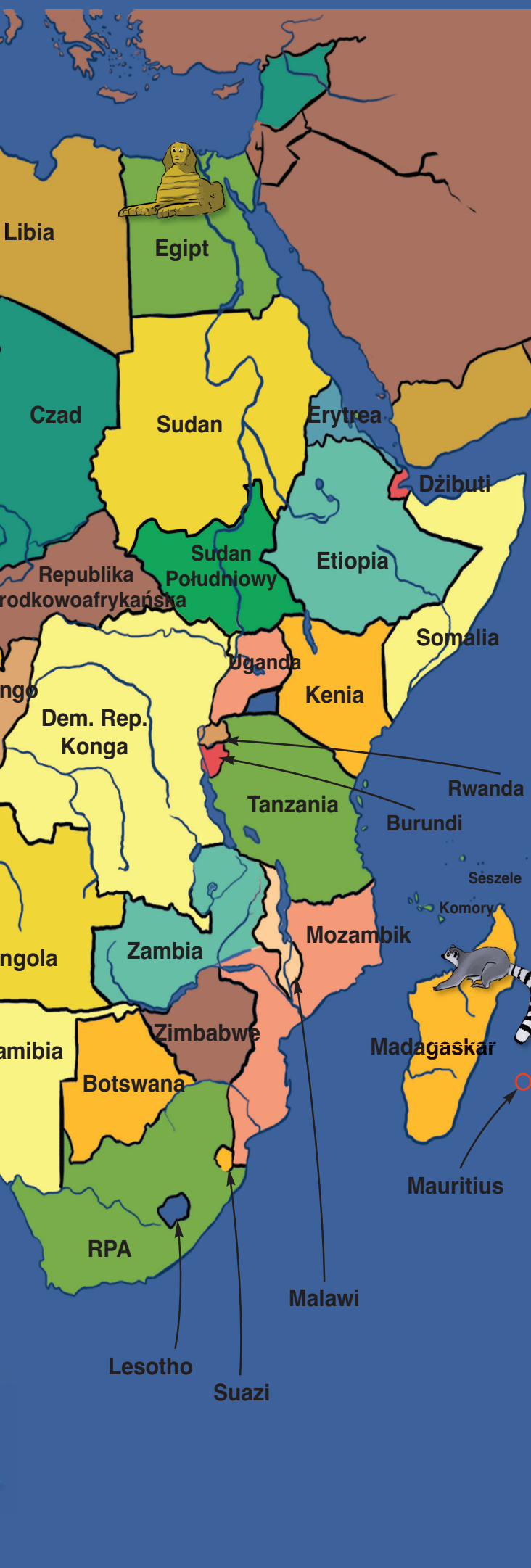

Madagaskar

Malawi

Mali

Maroko

Mauretania

Mauritius

Mozambik

Namibia

Niger

Nigeria

Republika Południowej Afryki

Republika Zielonego Przylądka

Republika Środkowoafrykańska

Rwanda

Sahara Zachodnia

Senegal

Seszele

Sierra Leone

Somalia

Suazi

Sudan

Sudan Południowy

Tanzania

Togo

Tunezja

Uganda

Wybrzeże Kości Słoniowej

Wyspy Świętego Tomasza i Książęca

Zambia

Zimbabwe

AUSTRALIA...

Powierzchnia:

7,7 mln km²

Ludność:

20,6 mln,

gęstość zaludnienia: 3 os/km²

Największe miasta:

Sydney, Melbourne, Canberra

CIEKAWOSTKI

W lewym górnym rogu flagi Australii znajduje się miniaturowa flaga Wielkiej Brytanii. Ma ona przypominać o związkach Australii z Koroną Brytyjską. Konstelacja gwiazd po prawej stronie ukazuje Krzyż Południa, zaś siedmioramienna gwiazda na dole symbolizuje sześć stanów i dwa terytoria federalne.

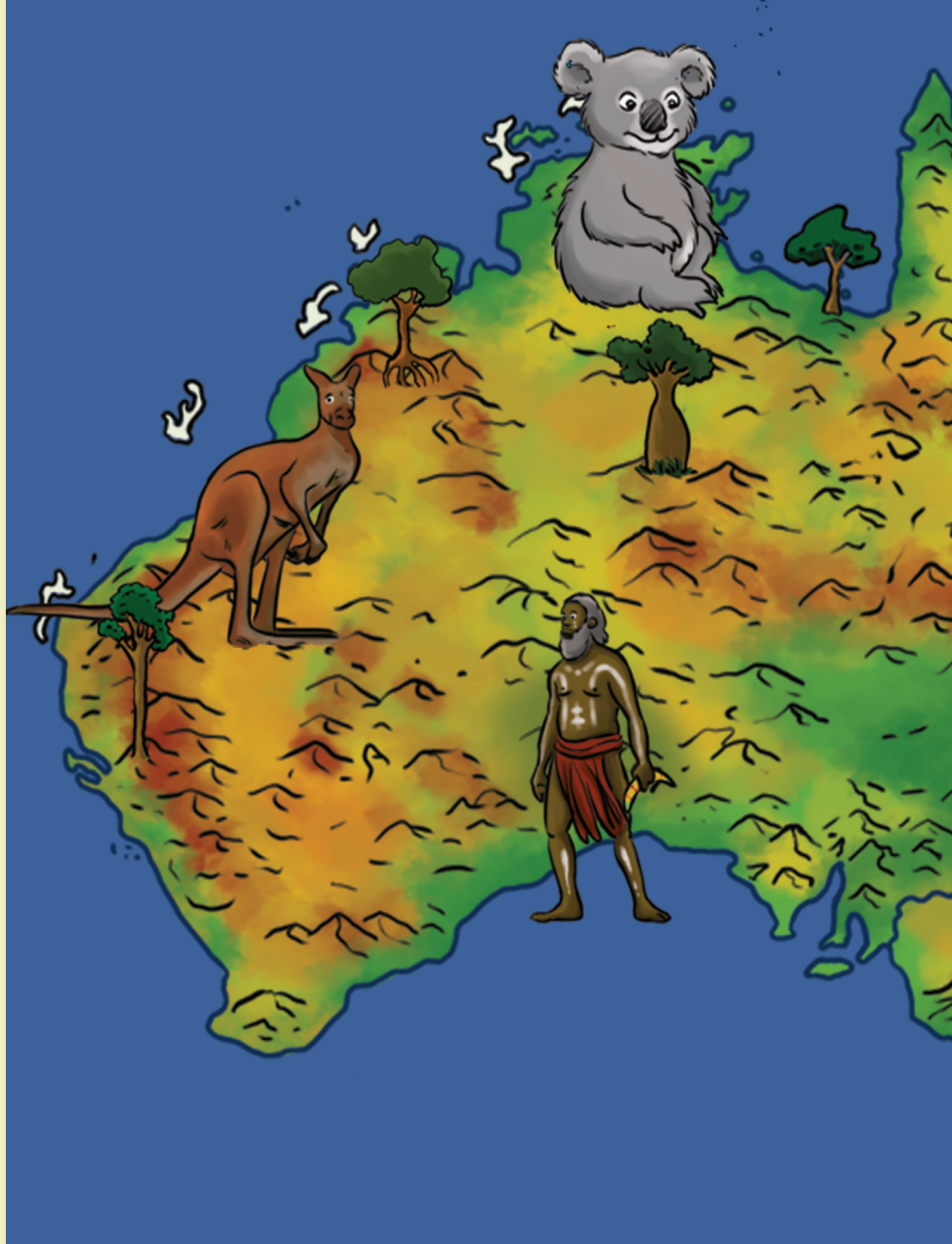
Australia to jedyny kontynent, który równocześnie jest państwem o tej samej nazwie.

Australia jest najłabiej zaludnionym krajem. Głównymi przyczynami są klimat oraz ukształtowanie terenu. Najwięcej ludzi gromadzi się na południowym i południowo-wschodnim wybrzeżu kontynentu.

Charakterystyczna dla krajobrazu Australii **góra Uluru** według legendy została stworzona przez dwóch chłopców, którzy bardzo dawno temu bawili się gliną. W jaskiniach badacze odkryli mnóstwo ściennych malowideł **Aborygenów** – rdzennej ludności Australii.

Australia

... I OCEANIA

Powierzchnia:

1,2 mln km² (bez Australii)

Ludność:

32 mln, gęstość zaludnienia: 27 os/km²

Największe miasta:

Auckland, Christchurch, Port Moresby

CIEKAWOSTKI

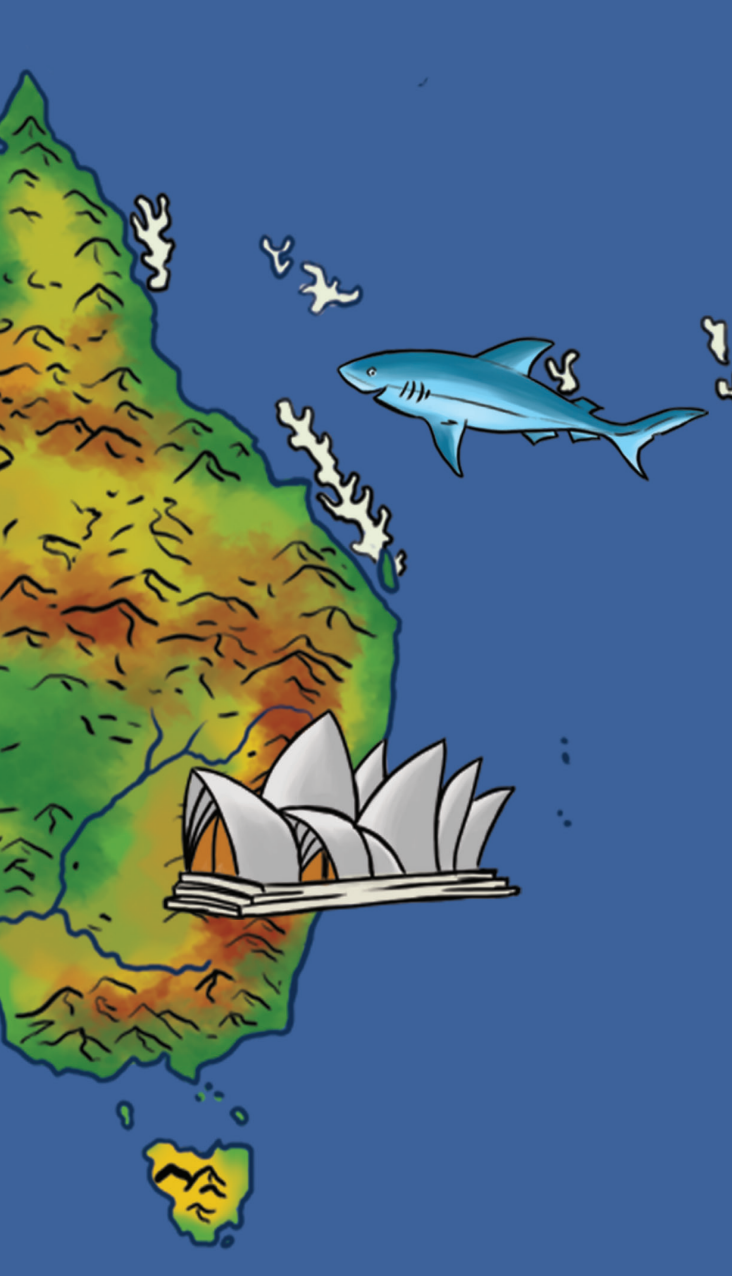
Na fladze **Papui-Nowej Gwinei** znajduje się wizerunek cudowronki – symbol odzyskania przez kraj niepodległości. Zaś dolne, czarne pole z Krzyżem Południa symbolizuje związek kraju z Australią i innymi krajami południowego Pacyfiku.

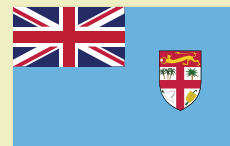
Cechą charakterystyczną flagi **Tonga** jest krzyż, który przypomina mieszkańcom, że czuwa nad nimi Bóg. Kolor czerwony symbolizuje krew Chrystusa.

Flaga **Palau** jest prostokątna z niebieskim tłem i żółtym kołem. Barwa niebieska symbolizuje Ocean Spokojny, natomiast żółte koło – samo Palau.

Państwa:

Fidżi

Kiribati

Mikronezja

Nauru

Nowa Zelandia

Palau

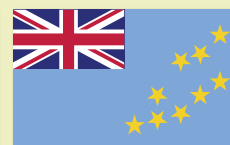
Papua-
-Nowa Gwinea

Samoa

Tonga

Tuvalu

Vanuatu

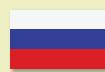

Wyspy Marshalla

Wyspy Salomona

CIEKAWOSTKI Z CAŁEGO ŚWIATA

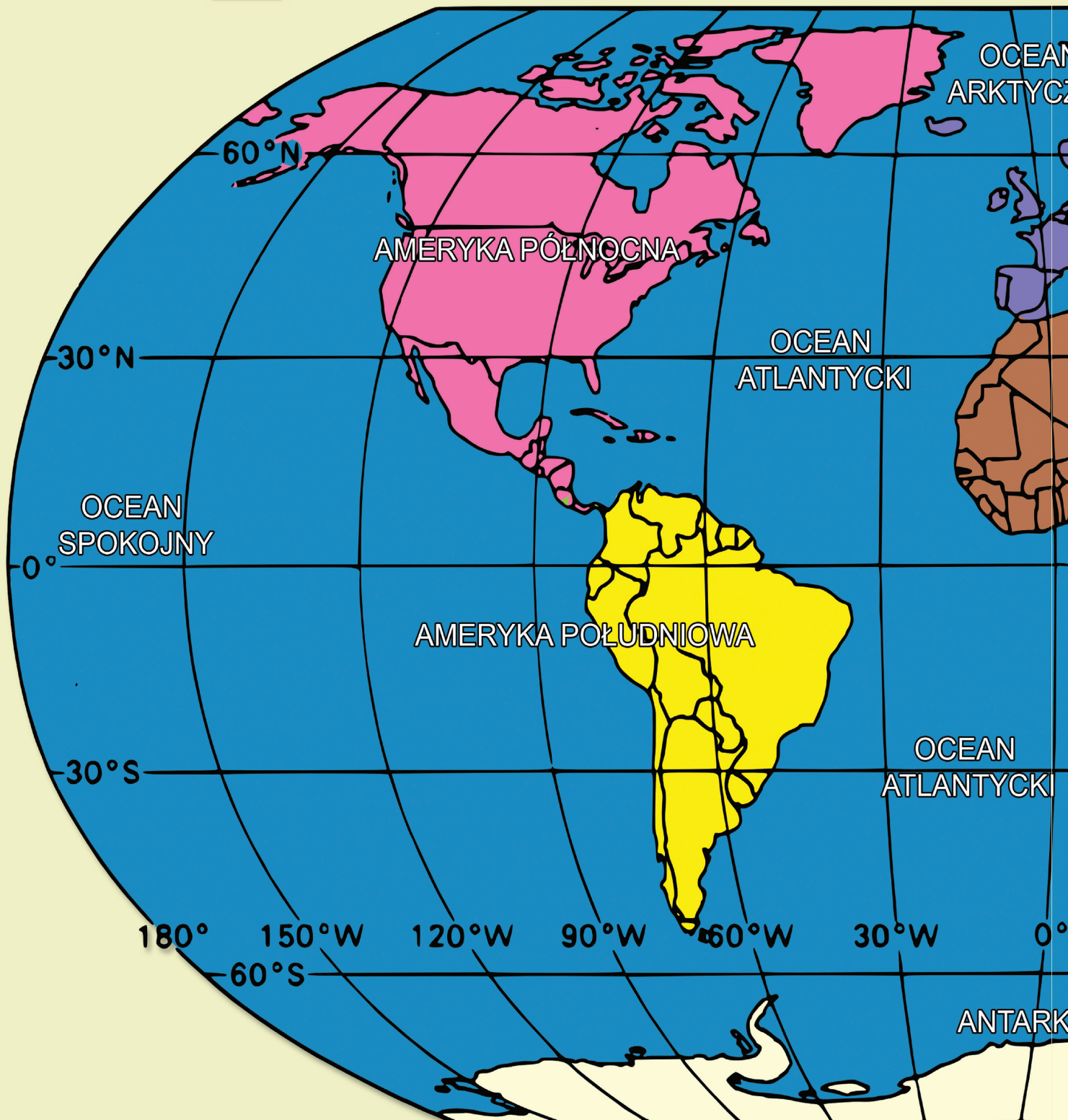
Największym państwem na świecie jest **Rosja**.
Po niej wyróżnia się Kanadę.

Najmniejszym państwem świata jest **Watykan**.
To państwo znajdujące się w mieście.

Najbardziej zaludnionym państwem świata są **Chiny**.

Do **najbardziej wpływowych państw** należą: Wielka Brytania, Francja, Niemcy, Włochy, Japonia, Stany Zjednoczone, Kanada i Rosja.

Język chiński jest językiem ojczystym dla największej grupy ludzi na świecie. Co szósty mieszkaniec Ziemi mówi po chińsku.

Najmniej dzieci rodzi się w bardzo rozwiniętych krajach Europy.

Najwięcej dzieci rodzi się w słabo rozwiniętych krajach Afryki Zachodniej.

Tekst: Zespół redakcyjny

Ilustracje: Mateusz Stefanko

Okładka, skład i przygotowanie do druku: Daniel Potęga

Copyright © Wydawnictwo SBM Sp. z o.o., Warszawa 2016

Copyright © for the illustrations by Wydawnictwo SBM Sp. z o.o., 2016

© Globe Turner (s. 13, flaga Kostaryki) / Shutterstock.com,

© noche (s. 19, flaga Sudanu Południowego) / Shutterstock.com

Wydanie II

Wydrukowano w Polsce